

Zmeny v odpočte DPH mali pomôcť firmám. Realita je zložitejšia, podnikatelia riešia dilemu

19.4.2026 - Lucia Kvasnicová | SITA

Od začiatku roka sa firmy čoraz častejšie rozhodujú, či akceptujú 50-percentný paušálny odpočet DPH, alebo sa pokúsia uplatniť plný odpočet za cenu výrazne vyššej administratívnej záťaže.

Zmeny v odpočte dane z pridanej hodnoty (DPH) pri firemných vozidlách mali podnikateľom priniesť zjednodušenie, no realita ukazuje podstatne zložitejší obraz. Nový systém paušálneho odpočtu síce na prvý pohľad odbremeňuje firmy od povinnosti detailne preukazovať pomer služobného a súkromného využitia vozidiel, no zároveň ich stavia pred zásadné rozhodnutie medzi jednoduchosťou a finančnou efektívnosťou.

Paušálny odpočet má jasné pravidlá

Od začiatku roka sa firmy čoraz častejšie rozhodujú, či akceptujú 50-percentný paušálny odpočet DPH, alebo sa pokúsia uplatniť plný odpočet za cenu výrazne vyššej administratívnej záťaže. Ako upozorňuje Ivana Bošková, manažérka spoločnosti Forvis Mazars, novela síce priniesla zjednodušenie, no zároveň aj nové riziká. Diskusie s firmami pritom potvrdzujú, že počet procesných úkonov aj nejasností pri dokladovaní využitia vozidiel narastá a spolu s nimi aj riziko nesprávneho výpočtu daní.

Zásadnou zmenou je zavedenie paušálneho odpočtu DPH vo výške 50 % pri osobných vozidlách používaných na zmiešané účely. Tento režim sa vzťahuje nielen na samotné obstaranie vozidla, ale aj na všetky súvisiace náklady, od pohonných hmôt až po servis či parkovanie. Týka sa pritom širokého spektra vozidiel, najmä kategórií M1, L1 a L3, a uplatňuje sa aj pri operatívnom lízingu bez ohľadu na dátum uzatvorenia zmluvy. Naopak, nákladných vozidiel či špecifických služieb, ako sú taxislužby alebo krátkodobý prenájom, sa zmena netýka.

Možnosť uplatniť si plný, teda 100-percentný odpočet DPH síce zostáva zachovaná, no len za prísnych podmienok. Firma musí preukázať, že vozidlo využíva výlučne na podnikanie, čo v praxi znamená nielen podanie oznámenia daňovému úradu, ale aj vedenie detailnej evidencie jász v digitálne spracovateľnej forme. Bez takejto evidencie je nárok na plný odpočet prakticky neobhájiteľný. Dôkazné bremeno pritom vždy nesie podnikateľ.

Evidencia jász je kľúčovým problémom

Práve požiadavka na detailnú evidenciu sa ukazuje ako jeden z najväčších problémov. Finančná správa vyžaduje, aby boli údaje vedené v digitálne spracovateľnej podobe, pričom jednoduché PDF výstupy nepostačujú. Pri väčších vozových parkoch sa tak vedenie knihy jász v tabulkách stáva časovo aj administratívne náročným procesom. Firmy preto čoraz častejšie siahajú po GPS systémoch, ktoré dokážu automaticky zaznamenávať trasy, kilometre či čas jazdy a výrazne znižujú riziko chýb.

Ako vysvetľuje Peter Hlásny zo spoločnosti TSS Group, tieto systémy umožňujú vodičom doplniť už

len účel jazdy, pričom zvyšok údajov sa zaznamenáva automaticky. Výhodou je nielen úspora času, ale aj lepšia pripravenosť na prípadnú kontrolu. Zároveň sú systémy nastavené tak, aby rešpektovali ochranu súkromia, keďže pri súkromných jazdách evidujú len počet kilometrov bez detailnej trasy.

Zmena v DPH však priniesla aj ďalší problém, a to nesúlad s daňou z príjmov. Firmy totiž po novom pracujú s rozdielnymi vstupnými cenami pre účtovné a daňové účely. Ako upozorňuje Kvetoslava Čavajdová z Forvis Mazars, zatiaľ čo v účtovníctve sa neodpočítateľná DPH stáva súčasťou obstarávacej ceny vozidla, zákon o dani z príjmov ju z tejto ceny vylučuje. Výsledkom je trvalý rozdiel medzi účtovnými a daňovými odpismi, čo komplikuje evidenciu aj samotné výpočty.

Podnikatelia si musia vybrať

Komplikácie vznikajú aj pri kombinovaní paušálneho odpočtu s koeficientom DPH, kde môže rovnaká výška dane viesť k odlišným dopadom na základ dane v závislosti od metodiky výpočtu. Firmy tak musia venovať zvýšenú pozornosť nastaveniu interných procesov, aby sa vyhli chybám a následným sankciám.

Súvisiaci článok:

Daňovým poradcom chýba pri novele o daniach odborná diskusia, ministerstvo financií to odmieta

V tejto situácii si podnikatelia musia zvoliť medzi dvoma prístupmi. Buď sa rozhodnú pre jednoduchší, no finančne menej výhodný 50-percentný odpočet, alebo investujú do systémov evidencie a pokúsia sa optimalizovať daňové zaťaženie pri plnom odpočte. V oboch prípadoch však platí, že nároky na administratívu, kontrolu a kvalitu dát výrazne vzrástli.

Nové pravidlá zároveň zvýrazňujú význam správne nastavených procesov a dôslednej dokumentácie. Ako ukazuje prax, deklarované zjednodušenie sa v mnohých prípadoch mení na vyššiu mieru neistoty a tlaku na interné kapacity firiem. Zmeny v DPH tak nie sú len technickou úpravou, ale zásahom do každodenného fungovania podnikateľského sektora, ktorý si vyžaduje viac času, zdrojov aj odbornosti.

<https://sita.sk/vofinanciach/zmeny-v-odpocete-dph-mali-pomoc-firmam-realita-je-zlozitejsia-podnikatelia-riesia-dilemu>